

Reakcia na [komentár Ľubomíra Jaška](#).

Dostojevskij je bezpochyby autor, ktorého kvalitu diela nepopierajú ani moji kritici. Nanešťastie však patria práve k tej skupine ľudí, ktorí sa za kus "žvanca" radšej nepozerajú do zrkadla. Je pre mňa čestnejšie byť Dostojevského Idiotom, ako úplatným a slepým zradcom občanov Slovenska, ktorých tu už 30 rokov okrádajú oligarchovia a médiá im robia úctívnych služobníkov.

Áno, som ako Idiot!!

Hlavná postava, knieža Lev Myškin je človek, ktorý je veľmi dobrý a čistý, schopný milovať až k sebaobetovaniu. Predpokladá sa, že je premietnutím najvnútornejších autorových názorov a pocitov.

Ako to často býva, jeho slušnosť si ľudia mýlia so slabosťou a kvôli jeho úprimnosti a idealizmu ho označujú za idiota, potom, ako ho spoznajú bližšie, zmenia názor.

Myškin ako paralela Ježiša Krista prináša do života iných ľudí túžbu po láske a dobre.

Sú ním nadšení, ale postupne je prítomnosť jeho osoby pre nich ťaživá, pretože v jeho blízkosti sú zjavné ich vlastné poklesky a pokrytectvá a ich sympatie a láska voči Myškinovi sa menia na nenávisť.

Jednotlivé časti románu pôsobia ako dramatické výjavy, kde sú na scéne proti sebe postavené postoje a skutky jednotlivých postáv.

Myškin vníma svoje okolie bez ilúzií, ale s veľkým pochopením a súcitom. Ostatní toho nie sú schopní, nevedia prekonať konvencie a ich úprimnosť a dôvera je len chvíľková a opäť upadajú do stereotypu formálneho a nedôverčivého správania.

Rogožin zo zúfalstva zavraždí Nastasiu a pokúsi sa zabiť aj Myškina. Myškin v ňom však vidí len nešťastného človeka. Sám Myškin sa psychicky zrúti z dôvodu utrpenia zo správania sa Rodožina a opäť ochorie.

Paradox sily zdanlivej slabosti je vyjadrený aj menom hrdinu Lev = Myškin. Myškin je sám vnútorne vyrovnaný a je protipólom ostatných postáv, ktoré sú zmietané neistotou, zmenou názorov a predstáv.

Vnútorň zápas dobra a zla je zobrazený predovšetkým v postavách Nastasie a Rogožina. Myškin - ako Kristus - verí, že všetko sa dá prekonať láskou. A podobne ako Kristus naráža na spoločenské obmedzenia, ktoré zvierajú ľudí v obručiach strachu, pokrytectva a konvencií.

Mnohé motívy románu majú pôvod v Starom zákone a celé dielo je vyjadrením viery, že proti zlu, ľahostajnosti a ničeniu stojí úprimnosť a láska a že ľudské hodnoty majú zmysel.

Jeden z najväčších ruských klasických románov stavia proti sebe ideál etiky a morálky proti konkrétnej životnej realite.

Peter Marček